

**Standardy Ochrony Małoletnich w
Świetlicach wiejskich w Buku, Łęgach i
Grzepnicy oraz Placówce Wsparcia
Dziennego w Grzepnicy, które podlegają pod
Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrej**

Dobra, 15.02.2024 r.

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 1606),
2. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 1304, 1606) o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym,
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. Z 2021 r., poz. 1249, z 2023 r. poz. 289, 535, 1606).

Standard 1 – Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrej opracował, przyjął i wdrożył do realizacji Standardy Ochrony Małoletnich, które określają:

- 1) zasady bezpiecznej rekrutacji personelu,
- 2) procedury reagowania na krzywdzenie,
- 3) procedury i osoby odpowiedzialne za przyjęcie zgłoszenia, dokumentowanie i dalsze działania pomocowe,
- 4) zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia,
- 5) zasady bezpiecznej relacji personel – małoletni, w tym zachowania niedozwolone,
- 6) zasady bezpiecznych relacji małoletni – małoletni, w tym zachowania niedozwolone,
- 7) zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu,
- 8) procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w Internecie, w tym ochrony wizerunku i danych osobowych,
- 9) zasady upowszechniania i ewaluacji Standardów.

Standard 2 – Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrej stosuje zasady bezpiecznej rekrutacji personelu i regularnie szkoli personel świetlic wiejskich i placówki wsparcia dziennego ze Standardów.

Standard 3 – Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrej wdrożył i stosuje procedury interwencyjne, które znane są i udostępnione całemu personelowi ze świetlic wiejskich i placówki wsparcia dziennego. Każdy pracownik wie komu należy zgłosić informację o krzywdzeniu małoletniego i kto jest odpowiedzialny za działania interwencyjne. Każdemu pracownikowi udostępnione są dane kontaktowe do lokalnych instytucji odpowiedzialnych za przeciwdziałanie i interwencję w przypadku krzywdzenia małoletnich.

Standard 4 – Ośrodek Pomocy Społecznej co najmniej raz na 2 lata monitoruje i w razie konieczności ewaluuje zapisy Standardów, konsultując się z personelem, dziećmi i rodzicami.

Rozdział 1

postanowienia ogólne

1. Celem Standardów Ochrony Małoletnich jest:
 - a) zwrócenie uwagi pracowników świetlic wiejskich i placówki wsparcia dziennego, rodziców i podmiotów współpracujących na konieczność podejmowania wzmożonych działań na rzecz ochrony małoletnich przed krzywdzeniem;
 - b) określenie zakresu obowiązków przedstawicieli pracowników świetlic wiejskich i placówki wsparcia dziennego w działaniach podejmowanych na rzecz ochrony dzieci przed krzywdzeniem;
 - c) wypracowanie adekwatnej procedury do wykorzystania podczas interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletnich;
 - d) wprowadzenie wzmożonej działalności wychowawczo – profilaktycznej w zakresie zapewnienia ochrony dzieci przed przemocą.
2. Personel świetlic wiejskich i placówki wsparcia dziennego w ramach wykonywanych obowiązków zwraca uwagę na czynnik ryzyka krzywdzenia dziecka, monitoruje sytuację i dobrostan dziecka oraz stosuje zasady określone w Standardach.
3. Niedopuszczalne jest stosowanie przez personel wobec dziecka jakiegokolwiek formy przemocy.
4. Ze Standardami zapoznawany jest cały personel placówek, a także dzieci i ich rodzice, zgodnie z procedurami określonymi w treści Standardów.
5. Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej wyznacza Panią Patrycję Karczyńską – zastępcę kierownika jako osobę odpowiedzialną za monitorowanie i modyfikowanie zapisów Standardów i prowadzenie rejestru interwencji i zgłoszeń.
6. Za monitoring bezpieczeństwa urządzeń teleinformatycznych z dostępem do Internetu, Kierownik czyni odpowiedzialnym Pana Gracjana Brodę – informatyka.

Rozdział 2

Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu

1. Standardem jest rekrutacja pracowników odbywająca się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji, a pracodawca dąży do jak najlepszej weryfikacji kwalifikacji kandydata, w tym stosunek do wartości podzielanych przez placówkę, takich jak ochrona praw dzieci i szacunek do ich godności.

2. Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrej dba, o to aby osoby zatrudniane w świetlicach wiejskich i placówce wsparcia dziennego – w tym osoby zatrudniane na podstawie umowy-zlecenia oraz wolontariusze, stażyści i praktykanci, posiadali odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi oraz nie stanowili dla nich zagrożenia.
3. W każdym przypadku Ośrodek Pomocy Społecznej musi posiadać dane pozwalające zidentyfikować osobę zatrudnianą, niezależnie od podstawy zatrudnienia, tj. imię (imiona) i nazwisko, datę urodzenia oraz dane kontaktowe osoby zatrudnianej.
4. Zgodnie z art. 21 Ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępstwami na tle seksualnym osoba zatrudniająca przed zawarciem umowy sprawdza kandydata w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym. Sprawdzenie w rejestrze sprawców dokumentuje się wydrukiem informacji zwrotnej wygenerowanej z Rejestru, a figurowanie w Rejestrze wyklucza możliwość zatrudnienia kandydata. Aby sprawdzić osobę w Rejestrze potrzebne są następujące dane kandydata/-tki: imię i nazwisko, data urodzenia, PESEL, nazwisko rodowe, imię ojca, imię matki.
5. Pracodawca jest zobowiązany do domagania się od osoby zatrudnianej lub od innej osoby (wolontariusza, praktykanta, itp.) przed dopuszczeniem do wykonywania czynności z małoletnim w placówce, zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w Ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii.
6. Kandydat/kandydatka składa oświadczenie o posiadaniu przez niego/nią pełnej zdolności do czynności prawnych i korzystaniu z praw publicznych; o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych zgodnie ze wzorem z załącznika nr 1.
7. Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie przedkłada pracodawcy:
 - a) informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub działalności wolontariatu związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla w/w celów;
 - b) pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenie o państwie/ach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa;
 - c) jeżeli mieszkała w innych państwach w ciągu 20 lat niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa, informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub działalności wolontariatu związanej z kontaktami z dziećmi.
8. Dopuszczalne jest przedłożenie przez kandydata pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenia, że prawo danego państwa nie przewiduje wydawania informacji o

- niekaralności i/lub nie prowadzi rejestru karnego oraz oświadczenia, że nie był(-a) w tym państwie prawomocnie skazany(-a).
9. O zawieraniu oświadczeń pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia świadczy zawarta w ich treści klauzula „Jestem świadomy(-a) odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”, która zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
 10. Oświadczenia, wydruki z rejestrów i zaświadczenia z KRK dołączone są do części A akt osobowych pracownika lub do dokumentacji wolontariusza/praktykanta. W przypadku danych z Rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej 15 lat, wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze, wystarczającym jest wydruk ze strony internetowej, na której widnieje komunikat, że sprawdzana osoba nie figuruje w Rejestrze.

Rozdział 3

Zasady bezpiecznych relacji personel – małoletni, w tym zachowania niedozwolone

1. Podstawową zasadą relacji między małoletnimi a personelem świetlic wiejskich i placówki wsparcia dziennego jest działanie dla dobra ucznia, z poszanowaniem jego godności, z uwzględnieniem jego emocji i potrzeb oraz w jego najlepszym interesie.
2. Personel działa wyłącznie w ramach obowiązującego prawa powszechnego, przepisów wewnętrznych Ośrodka Pomocy Społecznej oraz swoich uprawnień i kompetencji.
3. Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników, stażystów, praktykantów i wolontariuszy.
4. Podstawowe standardy określające zasady, o których mowa w ust. 3 obejmują w szczególności:
 - 1) utrzymywanie profesjonalnej relacji z dziećmi i reagowanie względem nich w sposób niezagrażający, adekwatny do sytuacji i sprawiedliwy wobec innych dzieci;
 - 2) Zachowanie cierpliwości i szacunku w komunikacji z dziećmi, podkreślające zrozumienie dla uczuć przeżywanych przez nich, nie wymuszające zwierzeń na siłę i okazujące zainteresowanie, wsparcie i gotowość do rozmowy;
 - 3) Nie zostawienie dziecku nieograniczonej wolności, wyznaczanie jasnych granic w postępowaniu i oczekiwaniach, egzekwując konsekwencje za ich nieprzestrzeganie, ucząc tym samym, że odpowiedzialność jest po stronie dziecka, a konsekwencje wynikają z jego działania;

- 4) Reagowanie w sposób adekwatny do sytuacji i możliwości psychofizycznych dziecka, w tym dostosowanie poziomu komunikacji do dziecka;
- 5) Uwzględnianie potrzeb dziecka oraz dostosowanie wymagań do indywidualnych potrzeb rozwojowych i możliwości psychofizycznych dzieci;
- 6) Równe traktowanie dzieci bez względu na płeć, orientację seksualną, niepełnosprawność, status społeczny, kulturowy, religijny i światopogląd;
- 7) Fizyczny kontakt z dzieckiem możliwy tylko jako odpowiedź na realne potrzeby dziecka w danym momencie, z uwzględnieniem jego wieku, płci, kontekstu kulturowego i sytuacyjnego. Na kontakt fizyczny (np. przytulenie) dziecko zawsze musi wyrazić zgodę;
- 8) Ustalenie reguł i zasad pracy w grupie, jasne określenie wymagań i oczekiwań wobec dziecka, stanowcze reagowanie na zachowania niepożądane;
- 9) Udział personelu w doskonaleniu zawodowym w zakresie przeciwdziałania przemocy wobec małoletnich, komunikacji interpersonalnej, diagnozy czynników ryzyka, świadczących o możliwości stosowania przemocy wobec małoletniego;
- 10) Panowanie pracownika nad własnymi emocjami;
- 11) Kontakt z dziećmi odbywa się wyłącznie w godzinach pracy placówki i dotyczy celów edukacyjnych lub wychowawczych, a jeśli istnieje potrzeba spotkania z dziećmi poza godzinami pracy, należy poinformować o tym kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej lub jego zastępcę i uzyskać zgodę rodziców małoletniego dziecka;
- 12) Jeśli dziecko i jego rodzice są osobami bliskimi wobec pracownika, zachowuje on poufność wszystkich informacji dotyczących innych dzieci;
- 13) W relacji personelu z małoletnimi dziećmi niedopuszczalne jest w szczególności:
 - a) stosowanie wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie, w tym stosowanie kar fizycznych, wykorzystywanie relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby),
 - b) zawstydzanie, upokarzanie, lekceważenie i obrażanie dzieci,
 - c) krzyczenie na dzieci, wywoływanie u nich lęku,
 - d) ujawnianie informacji wrażliwych (wizerunek, informacja o sytuacji rodzinnej, medycznej, prawnej, itp.) dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci,
 - e) zachowywanie się w obecności dzieci w sposób niestosowny, np. poprzez używanie słów wulgarnych, czynienie obraźliwych uwag oraz nawiązywanie w wypowiedziach do atrakcyjności seksualnej,
 - f) nawiązywanie z dziećmi jakichkolwiek relacji seksualnych, ani składanie mu propozycji o nieodpowiednim charakterze, kierowanie do niego seksualnych

- komentarzy, żartów, gestów oraz udostępnianie dzieciom treści erotycznych i pornograficznych, bez względu na ich formę,
- g) faworyzowanie dzieci,
 - h) utrwalanie wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu fotografowanie) dla potrzeb prywatnych pracownika,
 - i) proponowanie dzieciom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji psychoaktywnych, spożywanie ich wspólnie z dziećmi lub w ich obecności,
 - j) zapraszanie dzieci do swojego miejsca zamieszkania.

Rozdział 4

Procedury reagowania na krzywdzenie

1. Standardem w Ośrodku Pomocy Społecznej w Dobrej jest:
 - a) przeszkolenie wszystkich pracowników w obszarze prawnego i społecznego obowiązku zawiadamiania instytucji o możliwości popełnienia przestępstwa, ze szczególnym uwzględnieniem przestępstw na szkodę małoletnich; w zakresie roli pracowników w przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz w zakresie rozpoznawania czynników ryzyka krzywdzenia dziecka;
 - b) udostępnienie wszystkim pracownikom wykazu danych adresowych lokalnych placówek pomocowych, zajmujących się ochroną dzieci oraz zapewniających pomoc w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia i współpraca z tymi instytucjami (tj. pracownicy socjalni, asystent rodziny, dzielnicowy, pedagodzy szkolni);
 - c) prowadzenie przez osobę wskazaną w rozdziale 1 ust. 5 Standardów - Karty interwencji zdarzeń zagrażających dobru małoletniego, których wzór stanowi załącznik nr 2 do Standardów.
2. Na potrzeby Standardów opracowano procedury interwencji w przypadku ujawnienia działania na szkodę małoletniego dziecka w formie:
 - a) przemocy rówieśniczej,
 - b) przemocy domowej,
 - c) działania na szkodę dziecka przez pracownika placówki.
3. Organizowane są oddziaływania profilaktyczne w zakresie zapobiegania przemocy, w tym przy współpracy z instytucjami: policja, straż gminna, pozarządowe i inne).
4. Procedury, o których mowa w ust. 2 stanowią załącznik nr 3 do Standardów.

Rozdział 5

Procedury i osoby odpowiedzialne za przyjęcie zgłoszenia, dokumentowanie i dalsze działania pomocowe

1. Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej jest odpowiedzialny za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka oraz zawiadamiania sądu opiekuńczego.
2. W przypadku podjęcia przez personel placówki informacji, że dziecko może być krzywdzone, osoba ujawniająca sporządza notatkę służbową z uzyskanej informacji, poczynionych ustaleń i przekazuje uzyskaną informację osobie, o której mowa w ust. 1, która sporządza kartę dokumentowania zdarzeń. Dalsze postępowanie realizowane jest zgodnie z procedurami opisanymi w Rozdziale 4.
3. W przypadku ujawnienia zaniedbania przez rodziców, ich niewydolności wychowawczej właściwym jest zawiadomienie sądu rodzinnego, celem wglądu w sytuację rodziny.
4. W przypadku zagrożenia zdrowia i życia dziecka albo osoby mu najbliższej, osoba ujawniająca zdarzenie bezzwłocznie dzwoni na numer alarmowy 112.
5. Wszyscy pracownicy, którzy w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informację z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, poza tym informacjami, które przekazywane są uprawnionym instytucjom.

Rozdział 6

Zasady bezpiecznych relacji małoletni – małoletni, w tym zachowania niedozwolone.

1. Podstawową zasadą relacji między małoletnimi jest działanie z szacunkiem, uwzględniające godność i potrzeby małoletnich.
2. Standardem jest tworzenie atmosfery, która promuje tolerancję i poczucie odpowiedzialności za swoje zachowanie.
3. Dzieci angażowane są w działania, w których mają możliwość aktywnego uczestnictwa, podejmowania współdziałania i rozwijania podejścia zespołowego, w tym kształtującego pozytywne relacje z rówieśnikami.
4. Niedozwolone jest w szczególności:
 - a) stosowanie przemocy wobec jakiegokolwiek dziecka, w jakiegokolwiek formie;
 - b) używanie wulgarnego, obraźliwego języka;

- c) upokarzanie, obrażanie, znieważanie innych dzieci;
- d) zachowanie w sposób niestosowny, tj. wulgarnych słów, gestów, żartów, kierowanie obraźliwych uwag, w tym o zabarwieniu seksualnym;
- e) stosowanie zastraszania i gróźb;
- f) utrwalanie wizerunku innych dzieci poprzez nagrywanie (również fonii) i fotografowanie bez uzyskania zgody i w sytuacjach intymnych, mogących zawstydzić;
- g) udostępnianie między małoletnimi substancji psychoaktywnych i używanie ich w swoim otoczeniu.

Rozdział 7

Ochrona wizerunku dzieci

1. W świetlicy wiejskiej lub placówce wsparcia dziennego w Grzeczniczy pozyskiwane są zgody rodziców na publikację wizerunku dziecka na potrzeby dokumentacji fotograficznej działań podejmowanych przez placówkę.
2. Nośniki analogowe zawierające zdjęcia i nagrania dzieci są przechowywane w zamkniętej na klucz szafce, a zdjęcia i nagrania są przechowywane w folderze chronionym z dostępem ograniczonym do osób uprawnionych przez instytucję u administratora sieci, przez okres wymagany przepisami prawa archiwizacji. Niedopuszczalne jest przechowywanie zdjęć i nagrań z wizerunkiem dzieci na nośnikach prywatnych (telefony komórkowe i pendrive).
3. Niedopuszczalne jest publikowanie na prywatnych kontach pracowników zdjęć i filmów z wizerunkiem dzieci. Jediną możliwością jest udostępnienie publikacji z oficjalnych stron internetowych świetlicy.

Rozdział 8

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

1. Celem planu wsparcia jest przede wszystkim:
 - a) zainicjowanie działań interwencyjnych we współpracy z innymi instytucjami, jeśli istnieje taka konieczność;
 - b) współpraca z rodzicami w celu powstrzymania krzywdzenia małoletniego i zapewnienie mu pomocy;
 - c) diagnoza, czy konieczne jest podjęcie działań prawnych;
 - d) objęcie dziecka pomocą psychologiczną jeśli zaistnieje taka konieczność.

2. W ustalaniu planu wsparcia uczestniczy dziecko, jego rodzice, wychowawca ze świetlicy wiejskiej lub placówki wsparcia dziennego – każda z tych osób otrzymuje zadania do wykonania w określonym czasie.
3. Działania koordynuje i monitoruje zastępca kierownika, który jednocześnie jest osobą odpowiedzialną za koordynację Standardów, wskazaną w Rozdziale 1 ust. 5 w tym w podejmowaniu działań wspólnie z instytucjami zewnętrznymi.
4. Plan wsparcia uwzględnia:
 - a) działania interwencyjne, mające na celu zapewnienie dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszone podejrzenie popełnienia przestępstwa zgłoszone do organów ścigania,
 - b) formy wsparcia oferowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej,
 - c) zaproponowane formy specjalistycznej pomocy dla dziecka, jeśli istnieje taka potrzeba.
5. Planem wsparcia należy objąć także rodzeństwo pokrzywdzonego dziecka, jeśli również uczęszczają do placówki.
6. Plan wsparcia małoletniego funkcjonuje równolegle z podejmowanymi działaniami interwencyjnymi, a jego naczelną zasadą jest obserwacja dziecka, zapewnienie mu warunków do uzyskania wielospecjalistycznej pomocy, udzielanie wsparcia rodzicom i współpraca międzyinstytucjonalna.
7. Plan wsparcia małoletniego ustalany jest również w sytuacji, gdy inicjatorem działań interwencyjnych jest np. procedura „Niebieskie Karty”, informacja od pracownika socjalnego lub asystenta rodziny.
8. W przypadku realizacji procedury „Niebieskie Karty”, plan wsparcia małoletniego tożsamy jest z ustaleniami poczynionymi w grupie diagnostyczno-pomocowej.
9. Do działań zaktywizowany powinien zostać rodzic „niekrzywdzący”, który współpracuje ze szkołą w celu powstrzymania sprawcy przemocy i zapewnienia dziecku pomocy poza placówką. W przypadku krzywdzenia przez obojga rodziców, interwencja polega również na zawiadomieniu sądu rodzinnego i policji oraz działania względem rodziców, w tym sprawdzanie bezpieczeństwa domowników, leży w kompetencji tych instytucji.
10. Plan wsparcia małoletniego obejmuje różne formy pomocy, w tym prawną, psychologiczną, socjalną i medyczną, uwzględniając współpracę interdyscyplinarną w tym zakresie.
11. Zadania pracowników świetlic wiejskich i placówki wsparcia dziennego wiążą się głównie z realizacją zadań opiekuńczo-wychowawczych i budowaniu pozytywnych relacji z rówieśnikami.
12. Plan wsparcia małoletniego nie kończy się wraz z końcem procedury prawnej.

Rozdział 9

Zasady i sposób udostępniania personelowi, małoletnim i ich opiekunom polityki do zaznajomienia i stosowania oraz zasady aktualizacji i przegląd Standardów

1. Wszelkie procedury i dokumenty związane z wprowadzeniem Standardów są udostępniane personelowi, małoletnim i ich rodzicom podczas zapoznawania i zobowiązania do stosowania (zgodnie z poniższymi zasadami), a następnie na żądanie w dowolnym momencie.
2. Dokumenty te można również znaleźć na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej pod adresem: opsdobra.pl
3. Pełna wersja Standardów jest dostępna do wglądu u wychowawców świetlic wiejskich i placówki wsparcia dziennego.
4. Każdy pracownik ma obowiązek zapoznać się ze Standardami po zawarciu umowy o pracę, a fakt zapoznania się i przyjęcia do stosowania poświadcza podpisem na liście stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 2/2024r. Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej z dnia 15 lutego 2024 r., które wprowadza Standardy oraz poprzez złożenie do akt osobowych oświadczenia.
5. Treść oświadczenia dla personelu, rodziców/opiekunów stanowi załącznik nr 4 do Standardów.
6. Pracownicy powołani do pełnienia funkcji zgodnie z zapisami rozdziału 1 ust. 5-6, rozdziału 5 ust. 1, rozdziału 7 ust. 1 oraz rozdziału 9 ust. 3, na bieżąco monitorują i okresowo weryfikują zgodność prowadzonych działań z przyjętymi zasadami ochrony dzieci, dokonując co najmniej raz na dwa lata oceny Standardów, by dostosować je do aktualnych potrzeb i obowiązujących przepisów. Wnioski z przeprowadzonej oceny są dokumentowane w formie notatek służbowych, a zmiany w Standardach wprowadzone są aneksami, po uzyskaniu akceptacji Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej i po konsultacjach z pracownikami świetlic wiejskich i placówki wsparcia dziennego.
7. Osoba, o której mowa w rozdziale 1 ust. 5 przeprowadza wśród pracowników, rodziców i dzieci minimum raz na dwa lata ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów (załącznik nr 5 do Standardów), a następnie dokonuje analizy jakościowej badania ankietowego i sporządza na tej podstawie sprawozdanie z monitoringu. Sprawozdanie przekazywane jest kierownikowi OPS.
8. Monitoring i ewaluacja Standardów, o których mowa w ust. 7, prowadzona jest w oparciu o analizę dokumentacji wewnętrznej i korespondencji międzyinstytucjonalnej, przepisów prawa, obserwację, analizę ilościową i jakościową zgłoszeń, badania ankietowe, o których mowa w ust. 8, diagnozę ryzyka i czynników chroniących.

9. Wprowadzone zmiany w Standardach zatwierdza i przedstawia pracownikom Kierownik OPS.

Rozdział 10

Przepisy końcowe

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia zarządzenia.
2. Ogłoszenie następuje poprzez zamieszczenie Standardów na stronie internetowej OPS, wywieszeni na tablicach ogłoszeń w świetlicach wiejskich i placówce wsparcia dziennego.

Oświadczenie

Ja niżej podpisany/a.....

(imię i nazwisko)

Zamieszkały/a

(adres zamieszkania)

legitymujący/a się dowodem osobistym

wydanym przez

świadomy/a odpowiedzialności karnej wynikającej z art. 233 § 1 kodeksu karnego przewidującego karę pozbawienia wolności do lat 3 za składanie fałszywych zeznań

o ś w i a d c z a m

- iż nie byłem/byłam karany/karana za przestępstwo przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego, za przestępstwo przeciwko wymiarowi sprawiedliwości, za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów, za przestępstwo przeciwko mieniu, za przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu, za przestępstwo przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi lub za przestępstwo skarbowe,
- że posiadam pełną zdolność do czynności prawnych i korzystania z praw publicznych;
- iż przeciwko mojej osobie nie toczyło się i nie toczy się żadne postępowanie przygotowawcze, sądowe i dyscyplinarne;

Niniejsze oświadczenie składam pouczony(a) o odpowiedzialności karnej z art. 233§1 Kodeksu Karnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 17) – „Kto składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8”

.....

(podpis)

Karta interwencji zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

Imię i nazwisko dziecka		
Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
Osoba zgłaszająca interwencję		
	Data	Działania
Opis działań podjętych przez pracownika świetlicy wiejskiej/placówki wsparcia dziennego		
	Data	Działania
Spotkania z rodzicem dziecka		

Procedury podejmowania interwencji

I. Przemoc rówieśnicza

Standardy dotyczące przeciwdziałania przemocy rówieśniczej

1. Prowadzenie corocznej diagnozy czynników ryzyka i chroniących, również w aspekcie określenia zakresu i rodzaju problemu związanego z przemocą wśród dzieci.
2. W regulaminie określającym zasady i tryb korzystania ze świetlic wiejskich na terenie Gminy Dobra opracowane są ogólne zasady zachowania dzieci przebywających w świetlicach i placówce wsparcia dziennego.
3. Oddziaływaniami objęci są również rodzice, których edukuje się na temat obserwowania niepokojących objawów, mogących świadczyć o doświadczeniu przemocy i możliwych sposobach reagowania, w tym prawnego.

Zasady interwencji dla dzieci, będących świadkiem lub ofiarą przemocy rówieśniczej

1. Jak najszybciej należy powiadomić pracownika świetlicy lub placówki wsparcia dziennego, informując także o swoich podejrzeniach, że któreś z dzieci doznaje przemocy. Jeżeli zdarzenie jest niebezpieczne, a w pobliżu nie ma nikogo dorosłego, bezzwłocznie należy zadzwonić pod numer alarmowy 112.
2. Osobie poszkodowanej powinno się okazać wsparcie poprzez życzliwe słowa, okazywanie empatii i wyrażanie dezaprobaty dla osób stosujących przemoc,, absolutnie nie przyłączając się do dokuczania i rozpowszechniania hejtu.

Standardy dla rodziców uczniów doświadczających przemocy

1. Dziecku okazuje się bezgraniczne zrozumienie, nie komunikując mu, że mogło przyczynić się swoim zachowaniem do tego, że stało się ofiarą zachowań przemocowych, a podkreślając, że to zachowanie sprawcy jest nieakceptowane.
2. Rodzice informują pracownika świetlicy/placówki wsparcia dziennego jeśli ich dziecko jest ofiarą lub sprawcą przemocy rówieśniczej, aktywnie współpracując z personelem w celu rozwiązania problemu.
3. W przypadkach, gdy dziecko stało się poszkodowanym zachowaniem, które ściągane jest z oskarżenia prywatnego, rodzice podejmują po sugestii pracownika świetlic/placówki wsparcia dziennego właściwe kroki prawne.

Standardy interwencji podejmowanych przez personel świetlicy lub placówki wsparcia dziennego

1. Personel świetlic wiejskich lub placówki wsparcia dziennego bezwzględnie przestrzega zasad w zakresie zgłaszania incydentów przemocy.
2. Interwenujący pracownik musi zadbać o bezpieczeństwo dziecka i odseparować go od agresywnego dziecka, jeśli zdarzenie przemocowe trwa.
3. Ujawniając przemoc pracownik sporządza notatkę opisującą uzyskane informacje lub przebieg zdarzeń, celem przekazania jej osobie odpowiedzialnej za rejestrowanie zdarzeń i realizowanie Standardów.
4. W przypadku zdarzenia, w wyniku którego doszło do uszczerbku na zdrowiu, wykorzystania seksualnego i/lub innych zachowań wyczerpujących znamiona przestępstwa ściganego z urzędu, informowany jest Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej, który powiadamia Policję (interwencyjnie, gdy zagrożone jest życie lub zdrowie i/lub gdy rodzice odmawiają przyjazdu) lub sądu rodzinnego (wysłanie zawiadomienia o możliwości popełnienia czynu karalnego/przestępstwa).
5. W przypadku zdarzenia incydentalnego (popchnięcie, szturchnięcie, ośmieszenie, niestosowny komentarz) pracownik świetlicy wiejskiej lub placówki wsparcia dziennego wraz z dzieckiem i rodzicami opracowują działania naprawcze. W przypadku kolejnego zdarzenia z udziałem tych samych osób, podjęte zostaną kroki zmierzające do wykluczenia takich osób z udziału w zajęciach organizowanych przez świetlic wiejskie i placówkę wsparcia dziennego.

II. Przemoc domowa (krzywdzenie dziecka w rodzinie)

1. W przypadku uzyskania przez pracownika świetlicy wiejskiej lub placówki wsparcia dziennego podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone lub zaniedbywane przez rodziców/opiekunów, ma on obowiązek przekazania tej informacji Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej i sporządzić notatkę służbową. Oznakami przemocy mogą być dostrzeżone przez pracowników ślady pobicia, unikanie sytuacji odsłaniania ciała przy przebieraniu się, noszenie długich rękawów/nogawek bez względu na warunki pogodowe, itp. ale też dostrzegalne zmiany w zachowaniu się ucznia
2. Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej organizuje spotkanie z rodzicami dziecka, którego podejrzenie dotyczy, przekazując im uzyskane informacje, dostępne formy pomocy dla rodziny w kryzysie oraz w przypadku potwierdzenia zgłoszenia, o obowiązku zgłoszenie

- podejrzenia krzywdzenia małoletniego do Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych działających w strukturze Ośrodka Pomocy Społecznej.
3. Jeśli zgłoszenie potwierdziło się, a sprawcą jest jeden z rodziców, w obecności drugiego z rodziców, innej osoby najbliższej dla małoletniego lub pełnoletniej osobie wskazanej przez małoletniego pracownik socjalny wszczyna procedurę „Niebieskie Karty”.
 4. W zależności od zdiagnozowanego typu przemocy, dalszy tok postępowania leży w kompetencji Zespołu Interdyscyplinarnego.
 5. Całość podjętych działań dokumentowana jest w formie protokołów i notatek służbowych, które udostępnione są na żądanie instytucji prowadzącej postępowanie karne. Tworzona jest także karta przebiegu interwencji.
 6. W sytuacji stwierdzenia, że zgłoszenie jest bezzasadne i nie dochodzi do krzywdzenia dziecka, Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej sporządza notatkę z zakończenia procedury, przy czym zlecone zostaje dalsze obserwowanie sytuacji dziecka.
 7. W przypadku braku współpracy ze strony rodziców, niewywiązywania się z założeń planu pomocy, unikania kontaktu z pracownikami świetlic lub placówki wsparcia dziennego, Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej kieruje pracownika socjalnego do sprawdzenia sytuacji w miejscu zamieszkania dziecka.
 8. W przypadku, gdy dziecko doświadcza przemocy ze strony osoby najbliższej z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego i/lub zagrożone jest jego życie i zdrowie, powoływany jest przez Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej zespół interwencyjny, w skład którego wchodzi Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej lub jego zastępca, pracownik świetlicy wiejskiej lub placówki wsparcia dziennego i pracownik socjalny:
 - a) zespół interwencyjny zapewnia bezpieczeństwo dziecku i odseparowuje go od rodzica podejrzanego o krzywdzenie, jednocześnie alarmowo powiadamiając Policję, w której kompetencjach leży dalsze postępowanie;
 - b) opracowywany jest plan pomocy dziecku;
 - c) w przypadku otrzymania wniosku o udzielenie informacji o dziecku od uprawnionej przepisami instytucji (sąd rodzinny, sąd karny, Policja, pracownik socjalny, zespół interdyscyplinarny, grupa diagnostyczna-pomocowa), pracownik świetlicy lub placówki wsparcia dziennego jest zobowiązany do przygotowania takiej informacji.

III. Krzywdzenie dziecka przez pracownika świetlicy wiejskiej/placówki wsparcia dziennego

1. Osoba, która uzyskała informację, że dziecko jest krzywdzone przez pracownika świetlicy wiejskiej/placówki wsparcia dziennego przekazuje ją Kierownikowi Ośrodka Pomocy

Spółecznej lub osobie wyznaczonej do zgłaszania incydentów (zgodnie z rozdziałem 5) wraz ze sporządzoną notatką służbową. Notatka służbowa może mieć formę pisemną lub elektroniczną.

2. W przypadku, gdy zagrożone jest życie lub zdrowie dziecka, niezwłocznie przez osobę ujawniającą krzywdzenie powiadamiana jest alarmowo Policja, a w zgłoszeniu podawane są dane osoby zgłaszającej, dane dziecka oraz dane osoby podejrzanej o krzywdzenie, a także wszystkie znane fakty w sprawie. Osoba zawiadamiająca w tej sytuacji wypełnia również kartę przebiegu interwencji.
3. Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobrej natychmiastowo odsuwa pracownika od wszelkich form kontaktu z dziećmi (nie tylko pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy i wzywa osobę, której dotyczy zgłoszenie na rozmowę wyjaśniającą, w której uczestniczy zastępca kierownika lub inny pracownik, protokołujący przebieg spotkania.
4. Podczas spotkania omówiona zostaje sytuacja dziecka i zasadność podejrzeń, a także wypracowany zostaje sposób postępowania w tej sytuacji. W protokole ze spotkania zawarte zostają opracowane wnioski i postanowienia.
5. W przypadku potwierdzenia podejrzeń informuje o zdarzeniu rodziców dziecka oraz pisemnie odpowiednie służby (Policję/prokuraturę), składając zawiadomienie i możliwości popełnienia przestępstwa. Opracowany jest plan wsparcia dziecka, z którym zapoznawane jest dziecko i jego rodzice.
6. W przypadku ustalenia, że zachowania pracownika związane są np. ze stosowaniem krzyku w kierunku dziecka, albo niestosownych komentarzy, Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z pracownikiem, a jeśli nie przyniesie ona skutków, podejmuje się kroki zgodne z kodeksem pracy i innymi przepisami prawa.

IV. Dziecko molestowane seksualnie

W sytuacji podejrzenia, że dziecko zostało pokrzywdzone przestępstwem na tle seksualnym, należy bezwzględnie zawiadomić organy ścigania o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka.

- a) Zawiadomienie należy złożyć do instytucji właściwej ze względu na miejsce popełnienia przestępstwa.
- b) Zawiadomienie składa osoba uprawniona do reprezentowania zawiadamiającej instytucji, zgodnie z ustaleniami z Rozdziału 5 Standardów.
- c) Złożenie zawiadomienia powinno nastąpić nawet bez uzyskania zgody rodziców dziecka pokrzywdzonego. Poinformowanie ich o działaniach instytucji zależy od woli instytucji składającej zawiadomienie.

Wcześniej należy zorganizować spotkanie z rodzicami, którego celem będzie poinformowanie o uzyskanych informacjach lub o zaobserwowanych zachowaniach i wypowiedziach ucznia wskazujących na doświadczenie wykorzystywania seksualnego, a także wskazanie rodzicom miejsc świadczących pomoc osobom pokrzywdzonym przestępstwem. Rodziców należy poinformować o obowiązku podjęcia interwencji prawnej i wspólnie ustalić plan pomocy dziecku (zapewnienie mu bezpieczeństwa, udzielenie pomocy psychologicznej, ewentualnie skierowanie do specjalistycznej placówki wsparcia). W sytuacji podejrzenia, że sprawcą wykorzystywania seksualnego dziecka jest jego rodzic, do udziału w spotkaniu powinien być zaproszony rodzic niekrzywdzący.

Oświadczenie pracownika/rodzica/opiekuna prawnego o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich w Świetlicach wiejskich w Buku, Łęgach i Grzepnicy oraz Placówce Wsparcia Dziennego w Grzepnicy

Ja, oświadczam, że zapoznałam/em się ze „Standardami Ochrony Małoletnich” obowiązującymi w w Świetlicy wiejskiej w Buku/Łęgach/Grzepnicy/ Placówce Wsparcia Dziennego w Grzepnicy.

.....

(miejsowość, data)

.....

(podpis rodzica)

Ankieta monitorująca poziom realizacji Standardów Ochrony Małoletnich w Świetlicach wiejskich w Buku, Łęgach i Grzeczniczy oraz Placówce Wsparcia Dziennego w Grzeczniczy

Lp.		Tak	Nie
1.	Czy zapoznałeś się z dokumentem Standardy Ochrony Małoletnich w Świetlicach wiejskich w Buku, Łęgach i Grzeczniczy oraz Placówce Wsparcia Dziennego w Grzeczniczy*?		
2.	Czy znasz Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujące w w Świetlicach wiejskich w Buku, Łęgach i Grzeczniczy oraz Placówce Wsparcia Dziennego w Grzeczniczy*?		
3.	Czy potrafisz rozpoznać symptomy krzywdzenia dzieci?		
4.	Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
5.	Czy uważasz, że obowiązujące w świetlicy/placówce wsparcia dziennego* Standardy Ochrony Małoletnich spełniają swoje zadanie? Jeśli uważasz, że nie – napisz swoje propozycje ewaluacji.		

*niewłaściwe skreślić

Numery pomocowe. Do kogo się zwrócić i gdzie szukać pomocy?

1. 112 – numer alarmowy

To główny i podstawowy numer alarmowy we wszystkich nagłych wypadkach. Zadzwoń pod ten numer, jeśli zagrożone jest życie lub zdrowi dziecka i niezbędna jest interwencja policji, straży pożarnej lub pogotowia. Operator numer alarmowego po Twoim zgłoszeniu powiadomi odpowiednie służby ratownicze. W Polsce działają również numery alarmowe do poszczególnych instytucji:

- 997 Policja
- 998 Straż Pożarna
- 999 Pogotowie ratunkowe

2. 800 12 12 12 – Dziecięcy telefon zaufania Rzecznika Praw Dziecka

Telefon skierowany do wszystkich dzieci, które potrzebują pomocy.

Jeżeli zadzwonisz pod ten numer, będziesz mógł/mogła/mogło porozmawiać ze specjalistą, który postara się pomóc. Numer działa przez całą dobę, siedem dni w tygodniu.

Pod ten numer mogą też dzwonić osoby dorosłe, aby zgłosić problemy dzieci lub rażące zaniedbania względem nich. W celu otrzymania wsparcia możesz skontaktować się także za pośrednictwem czatu na stronie internetowej Rzecznika Praw Dziecka www.brpd.gov.pl.

3. 116 111 – Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży

Jeżeli czujesz się krzywdzony i potrzebujesz pomocy – możesz zadzwonić pod ten numer.

Specjaliści rozmawiają z Tobą o każdym trudnym problemie i udzielą Ci pomocy. Telefon działa 7 dni w tygodniu całodobowo. Możesz także zarejestrować się na stronie www.116111.pl i napisać wiadomość.

4. 800 080 222 – Całodobowa infolinia Fundacji ITAKA

Całodobowa, bezpłatna infolinia dla dzieci i młodzieży, rodziców oraz nauczycieli.

Jeśli czujesz się przygnębiony, masz problemy w szkole lub domu, lub jesteś ofiarą przemocy, tutaj też czekają na Ciebie specjaliści. To doświadczeni pracownicy Fundacji ITAKA – Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych: psychologowie, pedagodzy i prawnicy.

Konsultanci odpowiedzą na twoje pytania, doradzą, co możesz zrobić w swojej sytuacji. Możesz skontaktować się także przez stronę www.liniadzieciom.pl.

5. **801 120 002 – Ogólnopolski telefon dla ofiar przemocy w rodzinie „Niebieska Linia”**

To numer, pod który mogą dzwonić ofiary przemocy w rodzinie, a także osoby, które usłyszały o takiej przemocy lub są jej świadkami. Konsultacje prowadzone są telefonicznie lub mailowo pod adresem: niebieskalinia@niebieskalinia.info Kontaktując się z „Niebieską Linia”, uzyskasz wsparcie, pomoc psychologiczną, informacje o możliwościach uzyskania pomocy najbliższej Twojego miejsca zamieszkania.

6. **801 615 005 – Dyżurnet.pl**

Pod tym numerem można zgłaszać informacje o wszystkich nielegalnych i niepokojących treściach znalezionych w Internecie. Jeśli specjaliści z dyzurnet.pl uznają, że znalezione przez Ciebie treści są nielegalne – poinformują o tym policję lub prokuraturę.

Twoje zgłoszenie może być anonimowe, to znaczy, że nikt nie dowie się o tym, że to Ty zgłosiłeś nielegalne treści. Niepokojące Cię treści możesz też zgłosić poprzez stronę www.dyzurnet.pl lub e-mailowo: dyzurnet@dyzurnet.pl

7. **800 199 990 – Ogólnopolski Telefon Zaufania**

To numer, pod którym uzyskasz pomoc oraz wsparcie, jeśli Twój problem związany jest z narkotykami lub uzależnieniem od narkotyków. Możesz zadzwonić zarówno wtedy, gdy problem dotyczy Ciebie, jak i wtedy, kiedy zauważysz, że problem z narkotykami ma osoba w Twoim otoczeniu. Telefon jest czynny codziennie od 16.00 do 21.00, z wyjątkiem świąt państwowych.

8. **800 100 100 – telefon dla rodziców i nauczycieli Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę**

To bezpłatna i anonimowa pomoc dla rodziców i nauczycieli, którzy potrzebują wsparcia i informacji w zakresie pomocy psychologicznej dla dzieci przeżywających kłopoty i trudności takie jak: agresja, przemoc w szkole, cyberprzemoc, zagrożenia związane z nowymi technologiami, wykorzystanie seksualne, kontakt z substancjami psychoaktywnymi, depresja i obniżony nastrój, myśli samobójcze, zaburzenia odżywiania. Specjaliści dostępni są od poniedziałku do piątku, w godzinach 12.00 – 15.00.

9. **91 424 19 79 - Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobrej, ul. Graniczna 24a, Dobra**

Kierownik: Karolina Krzemińska

- Pracownicy socjalni : (91) 311 33 93

Wsparcie w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych; pomoc materialna, rzeczowa i w naturze; udzielanie informacji na temat przysługujących świadczeń i form pomocy.

10. 91 311 33 04 - Zespół Interdyscyplinarny w Dobrej, ul. Graniczna 24a, Dobra

Przewodnicząca: Joanna Huzarska

Koordynowanie systemu przeciwdziałania przemocy domowej, realizacja procedury „Niebieskie Karty”, podejmowanie działań mających na celu ochronę osób doznających przemocy w rodzinie.

11. 91 311 33 04 - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobrej, ul. Graniczna 24a, Dobra

Przewodnicząca: Iwona Futyma-Kühn

Osoba do kontaktu: Patrycja Karczyńska

Pomoc rodzinie z problemem alkoholowym, przeprowadzanie wywiadu, rozmowy, kierowanie na leczenie odwykowe.

**12. 697 966 449 - Gminny Ośrodek Wsparcia Rodziny w Dołujach, ul. Daniela 32, Dołuje
Pomoc psychologiczna w ramach współpracy z Fundacją „SAWA”**

Osoba do kontaktu: Kamila Dębińska – psycholog: 697 966 449

- Dyżur stacjonarny:
Poniedziałki w godz 14:00 do 18:00
- Dyżury telefoniczne:
Wtorek, środa godz 14:00 -18:00
Czwartek, piątek 10:00-14:00

Pomoc rodzinie i osobom indywidualnym znajdującym się w kryzysie lub trudnej sytuacji życiowej spowodowanej konfliktami rodzinnymi, przemocą, uzależnieniem, problemami wychowawczo-opiekuńczymi oraz pomoc osobom pokrzywdzonym przestępstwem.

13. 47 78 26 311 - Komisariat Policji w Mierzynie, ul. Welecka 2, Mierzyn

- Dzielnicowi - 47 78 26 345

Zapewnienie doraźnego bezpieczeństwa, interwencje, zakładanie „Niebieskiej Karty”, działania prewencyjne wobec sprawcy przemocy, wizyty dzielnicowe.

14. 91 311 52 56 - Straż Gminna w Dobrej, Urząd Gminy, ul. Lipowa 51, Wolczkowo

Komendant: Andrzej Budzyński

Ochrona porządku i spokoju w miejscach publicznych, ujawnianie wykroczeń i ściganie sprawców.

15. 603 08 30 20 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Policach, Dział Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej, ul. Szkolna 2, Police - telefon całodobowy.

Bezpłatna pomoc w sytuacji kryzysu rodzinnego, kryzysu małżeńskiego, przemocy, żałoby, zagrożenia samobójstwem, wypadków, doświadczenia przestępstwa, zapewnienie miejsc hotelowych dla ofiar przemocy. Poradnictwo psychologiczne i prawne, terapie indywidualne i rodzinne, mediacje.

16. 91 432 81 43 - Bezpłatna Pomoc Radcy Prawnego na terenie Gminy

Nieodpłatna pomoc prawna obejmuje:

- a) poinformowanie osoby uprawnionej o obowiązującym stanie prawnym, o przysługujących jej uprawnieniach lub o spoczywających na niej obowiązkach,
- b) wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego,
- c) udzielenie pomocy w sporządzeniu projektu pisma w sprawach, o których mowa w pkt a) i b), z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądowo-administracyjnym,
- d) sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądowo-administracyjnym.